

113 / Jaroslav Skýba a Ivan Binar (posléze spisovatel, redaktor Svobodné Evropy) v recesistické parodii *Syn pluku*, uvedené roku 1969.

Dukla n. p. Hrušov, dolu Stachanov Heřmanice, Dolu Stalin Hrušov, Dolu Urx Petřkovice, VPZ kraj. závod Ostrava, OB Stará Bělá a Jiří Wolker Radvanice.

Asi v 2. pol. 50. let zal. Městský dům osvěty (později Městské osvětové středisko, následně MěKS). K němu náležela (cca od 1965) i Lidová konzervatoř s dramatickou výchovou amatérů. 1958 v akci Divadla MJF vystoupila studentská autorská dvojice Nekuda - Veselý s forbínami V+W (zárodek pozdějšího Divadelka pod okapem). 1961 vznik činoherního a loutkohereckého kolektivu v Klubu pracujících Poruby (od 1969 DK OKD) pod názvem *Jitřenka*, viz Ostrava-Poruba, soubor činný i 2000.

1960 zal. Štafle. 1961 *Divadelko pod okapem* studenti PF L. Nekuda, P. Veselý, E. Schiffauer, autorská a herecká dvojice Nekuda - Veselý, zpočátku text-appealy a kabarety, založené na principu divadla-dialogu a na generační výpovědi, např. H3 PO4, Černá bedýnka (Aškenazy), 1962 kabarety Ta rakev, Šlápoty, humor, ironie, sarkasmus. Autor a textař též I. Binar, r. P. Paprstein. Od 1967 jako poloprofes. skupina.

OKAP byl spiknutí proti vnějšímu světu; v houfu našinců jsme si žili výslužním způsobem, čtení ctitelů, a vnější svět nám to koupodivu trpěl... Pracovali jsme na společném díle, trávili spolu prázdniny, jezdili po republice na všešjaká kola soutěže tvořivosti mládeže a skázelí na nich varžiny; mnozí obětovali divadlu studium a třeba i lásky. Byli jsme parta, spojená smysluplnou prací, přátelé - zdálo se - na život a na smrt. Bez OKAPU bychom byli jiní...

Divadlo (třeba jen amatérské - a může to být i ta nejhorší šmíra) je droga - radost i prokletí těm, kdo jí propadnou. Je to mánie; a dá pěknou fušku, než se jí člověk setí. A tak jsme se čtyři sirotci Okapu - Podhrázský, Schiffauer, Ullmann a já - scházeli a neukojeni uvažovali o tom, jak uskutečnit divadlo nové, díru do světa; aby v něm byly zastoupeny všechny čtyři složky rovnocenně: slovo, pohyb, hudba a výtvarno. A mělo by se to jmenovat WATERLOO. Proč? Ani jsme nevěděli, to slovo se nám líbilo.

Ivan Binar v úvodu, nazvaném *Hledání chybky, ke knize Petr Podhrázský a spol.: Syn pluku a historie.*

1968 přešli pod divadlo Waterloo, členem div. mj. T. Sláma (ved. Div. klubu Waterloo), zah. v Divadle hudby hrou Čaj o páté přes deváté (Sláma), dále text-appealové večery ostravských autorů, večery zpěváka Karla Kryla, dramatizace Mrávency, montáž Bouda, v ní srpen 1968 konfrontován s citáty marxistických klasiků a s články Varšavské smlouvy. 1969 recesistická parodie *Syn pluku*, autorská trojice Podhrázský - Frais - Schiffauer napsala a uvedla ještě jeden muzikál Agent 3,14... Činnost úředně zastavena v březnu 1970, insc. *Syn pluku* prohlášena za politicky neúnosnou, divadlo zrušeno 1971, 3 členové divadla zatčeni, ostatní stíháni na svobodě, 1972 odsouzeni.

Obžalovaní... Petr Ullmann, ... Petr Podhrázský, ... Ivan Binar, ... Josef Frais, ... Edvard Schiffauer, ... Tomáš Sláma, ... jsou vinni, ... že... 1 a) z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky ... všichni jako herci amatérského kolektivu předvedli před větším počtem diváků ve více případech parodii na knihu Valentina Katajeva *Syn pluku* podle scénáře Petra Podhrázského a Josefa Fraise s hudbou Edvarda Schiffauera a v režii Petra Ullmanna; hra svým celkovým obsahem a předvedením hrubým a v některých případech vulgárním způsobem znevažovala Sovětský svaz a jeho armádu.

Úryvek z Rozsudku jménem republiky č. 1 T 3/71.

...Soud po všeobecném prozkoumání materiálu a slyšení 8 svědků a dvou znalců a zvážení všech důkazů, které předložili prokurátor a obhájci, vynesl dne 1. 2. 1972 rozsudek, ve kterém odsoudil pro trestní čin pohušování podle par. 100 trestního zákona k odnětí svobody, a to Petra Podhrázského k 20 měsícům, Petra Ullmanna k 15 měsícům, Ivana Binara k 12 měsícům, J. Fraise k 15 měsícům a Edvarda Schiffauera k 9 měsícům, ve všech případech se jedná o trest nepodmíněný; dále byl odsouzen Tomáš Sláma k 12 měsícům s odkladným účinkem na 3 roky a podle par. 104 t. z. pro trestní čin hanobení státu socialistické soustavy Jiřina Balouchová k 5 měsícům podmíněný na 2 roky a Hana Špačková k 3 měsícům na 1 rok. (Rozsudky nerabyly právní moci.) ...

Z redakčního článku *Provokace na „mobilizační rozkaz“ krajského deníku Nová svoboda z 8. 2. 1972*, který v závěru komentáře snaživě psal: ... v našem krajském městě, v našem kraji je čistší vzduch, ... bylo znemožněno, jak vždy v budoucnu bude komukoliv znemožněno působení v protisocialistickém duchu... .

1961-1962 Studio A-Z, s. a. *Divadelko na rohu*, s. a. *Na malém podíu*. *Divadlo poezie OU NHKG*, ved. Růž. Asmusová, např. 1969 Beseda s poezíí (I. Diviš), 1971 Koleda (Kainar), od 1972 při MKS, např. Člověče, povstaň, v 2. pol. 70. let při DK VŽKG, mj. 1976 Dopis do XXX. století (Rožďalovský), pravidelná účast na WP. Ze souboru např. profes. r. St. Moša (Brno), teatroložka a div. publicistka M. Reslová (DÚ Praha). 70. léta *Studio uměleckého přednesu*.

1964 J. Čihal zal. *Act-studio* při DK ROH VŽKG Vítkovice, experimentální divadlo, např. 1965 Mysteria a malé hry (Sviták, Marat, Sade), scénář a r. J. Čihal, 1969 Magdaléna (J. Čihal, P. Nejedlý, A. Mariengof), divadlo rituálu včetně jeho atributu - nahých, zraňovaných těl, Těla a já (A. Bělyj). Zal. festival experimentálního divadla Generace, 2 ročníky. 1969 činnost v DK ukončena. 1970 jako soubor *Někde něco* při SSM. 1982 navázalo

114 / Odvážná inscenace Bílého divadla Ty, který lyžuješ se stala součástí řady festivalů u nás i v zahraničí.